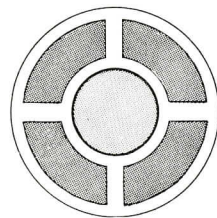

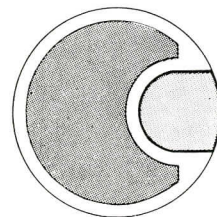

ARMUS TEATERS
STUDIO

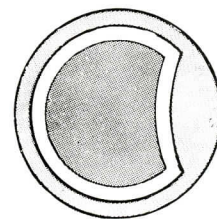
»Nye« sceneformer

»Arena«

»Apron«

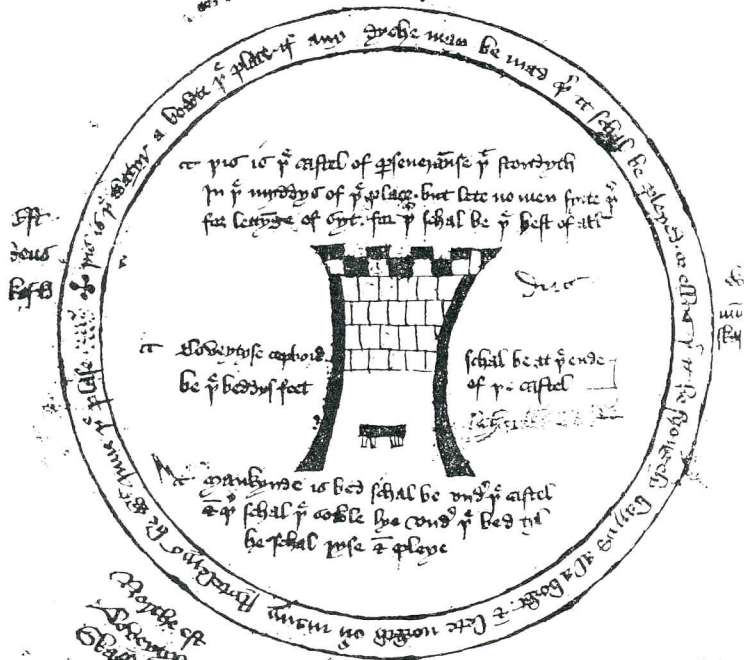

»Ring-teatret«

VEJEN FREMOVER

Det er en sandhed – og en tankevækkende sandhed – at næsten alle vor tids moderne scene-tekniske eksperimenter er en tilbagevenden – men absolut ikke tilbagegang – til teaterformen fra før 16' hundredtallets barok. Drejescenen, scene-vognen, de trekantede søjler der drejes frem og viser forskellige billeder periakter benyttedes før vores tidsregning. Ligesådan de former vi

Booth
Scho
Plafols

Sp.
dous
Paf

Sp.
dous
Paf

North of
Dorchester
Plafols

North
Dorchester
Plafols

He schal piden befor al lot
p he haue some good byen
qu qor ppo i bi hand z i all c
z i ppo i bi hand he gothe to bi

Skitse
i en instruktionsbog
fra 14te hundredtallet

my sokes schal be clad i michele wayen i bi hand i bi hand i bi hand
Dorchester michele wayen z gothe al m blake z p schal piden i p place
al bi hand i bi hand i bi hand i bi hand i bi hand i bi hand i bi hand i bi hand

1 dag eksperimenterer med, »Arena-stage«, »Thrust-stage« eller »Apron« forklæde-scenen

Fra Los Angeles' »Theatre in the Round« til Vestergades »Ring-teater« – fra Stockholm-operaens intim-»Rotunda« til Grotowski's plankeværks-firkant er forsøgene dukket op.

Hvert forsøg skyldes trangen til at frigøre spillet for barokteatrets faste og trange sceneåbning og rampens adskillelse af kunstnere og publikum. Teatrets »reteatralisering« kaldte den store russiske instruktør Tairof disse bestræbelser

Enkelt og primitivt indleder Aarhus Teaters Studio sin eksperimentrække på aftenens »thrust-stage« med spillere og tilskuere i nær kontakt. – Senere på sæsonen flytter vi rundt på »brik-

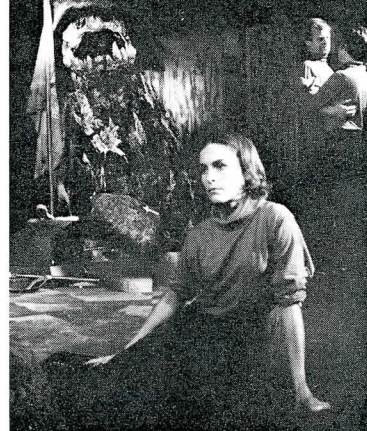
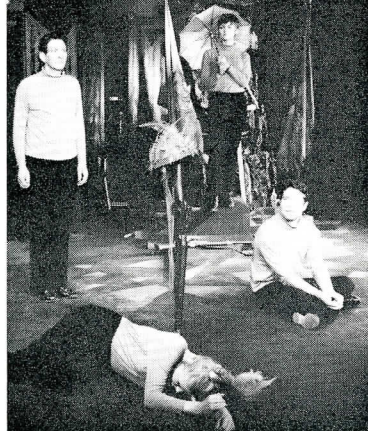
kerne« for at finde den rigtigste ramme for José Trianas moderne cubanske spil »Mordernes nat«.

Næste vinter splitter vi tilskuer- og sceneforhøjningerne ad og sætter dem sammen på en ny måde, ikke for at eksperimentere os frem til en endelig form, men for stadig at kunne møde den nye dramatiks udfordringer på nye måder

Vi har fremover lange og spændende veje at gå vi håber De vil følge os.

Aarhus Teaters Studio

Pil kuglen ud af min
krop.
Sæt mit hoved på
så at jeg kan være
med jer igen.

Men selvom de siger at han
nu er død
han som lod os leve i slaveri
og nød
er alligevel hele hans følge
tilbage
så alt sker som det skete i
gamle dage.

I byerne
bryd hans magt.
på markerne
bryd hans magt.

PETER WEISS

Peter Weiss er født i Tyskland 1916. 1934 emigrerede han via England, Tjsekoslovakiet og Schweiz for i 1939 at havne i Sverige. Her forsøgte han sig som maler som kort- og eksperimentalfilmsinstruktør og skribent, men slog aldrig rigtigt igennem. I slutningen af 1950'erne skrev han på tysk en række stærkt selvbiografiske opgjør med før- og efterkrigstidens Tyskland.

Hans store internationale gennembrud som dramatisk forfatter kom så sent som i 1964, da han på tysk skrev sit store halvdokumentariske skuespil om sadismens navngiver Marquis de Sade. Stykket gik verden rundt og blev bl. a. opført på Det kgl. Teater med John Price som Marat i sit badekar.

Siden har Weiss i endnu højere grad engageret sig som »dokumentarisk« dramatiser på venstrefløen med stykker som »Die Ermittlung« om de tyske KZ-lejre, uropført af den gamle frontkæmper for et »politisk teater«, Erwin Piscator i Berlin 1965 og med aftenens stykke, »Der Gesang vom Lusitanischen Popanz«, der fik urpremiere i Stockholm foråret 1967

under titlen »Sången om Skråpuken«. Det hentyder dels til Portugals diktator dr Salazar dels til den europæiske imperialisme i bredere almindelighed. Endelig har Weiss i foråret 1968 haft tysk premiere på et meget dokumentarisk stykke om krigen i Vietnam, hvor det vietnamesiske folks lange lidelseshistorie, indtil den amerikanske intervention, bliver illustreret og dokumenteret.

Nu er der endnu flere
fordele ved et

UNGDOMSABONNEMENT

Aarhus Teaters meget billige Ungdomsabonnement betyder at **alle unge under uddannelse** kan gå i Aarhus Teater for **kun kr. 6,50 pr. forestilling**.

Ungdomsabonnementet omfatter alle unge over 14 år under uddannelse, nemlig studerende ved universiteter højere læreanstalter og teknika, seminarieelever skoleelever i ældre klasser elever på ungdomsskoler læringe og andre elever under uddannelse samt værnepligtige inden for forsvaret og civilforsvaret

Ungdomsabonnementet giver **valgfrit** adgang til alle Aarhus Teaters egne offentlige forestillinger såvel på STORE SCENE som på AARHUS TEATERS STUDIO i sæson 1968-69 Abonnementshæftet indeholder **4 teaterchecks og koster kr. 26,00** (incl. moms).

NYHED! I modsætning til tidligere er abonnementet også gyldigt til de af teatrets egne forestillinger, der spilles til forhøjede billetpriser, og differencen mellem den ordinære og den forhøjede pris skal ikke betales – én teatercheck er fuld betaling.

NYHED! Som en yderligere fordel er der i år i samt-

lige abonnementshæfter – udover de nævnte 4 teaterchecks – indsat 2 rabatchecks. I sæsonens løb vil disse rabatchecks eventuelt blive gjort gyldige til køb af billet med 30 pct. rabat.

Billet kan forudbestilles 6 dage frem til premieren og de efterfølgende 9 opførelser af hver ny forestilling, derefter kan billet **ikke** forudbestilles, men må afhentes i teatrets billetkontor på forestillingsdagen efter kl. 14. Når abonnenten har anvendt alle 4 teaterchecks, vil der kunne købes nyt abonnement

Ungdomsabonnement kan købes i Aarhus Teaters abonnementskontor Scalas forhal, telf (06) 12 27 06 hver dag kl. 11-18.

Endvidere kan abonnementet købes og alle oplysninger fås hos repræsentanten for Ungdomsabonnementet på ovennævnte uddannelsessteder samt hos Studenterrådet Studenternes hus, daglig kl. 9-14, lørdag lukket telf 12 89 44, og hos De studerendes Råd, Handeshøjskolen, daglig kl. 9-14, lørdag lukket telf 15 53 99

AARHUS TEATERS STUDIO

Sæson 1968-69

PETER WEISS

SANGEN OM FUGLESKRÆMSLET

Musik BENGT ARNE WALLIN

Oversættelse ERIK H MADSEN

Koreografi RODNEY HARVEY

Scenografi IVAN MOGENSEN

Iscenesættelse PETER ESZTERHÁS

Premiere 21 september 1968

8

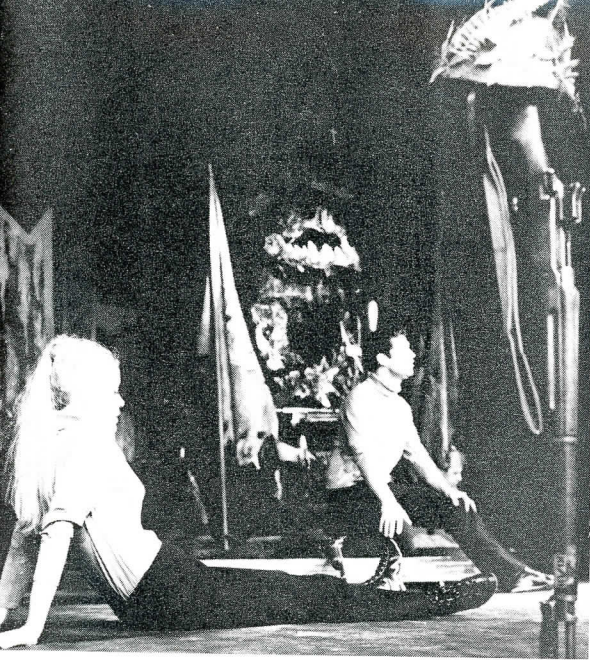
*Ingen pause
Spilletid ca. 1¹ 2 time*

Medvirkende BENNY BJERREGAARD
AKSEL ERHARDTSEN
RITA KRISTJANSEN
ERNO MÜLLER
BIRTHE PETERSEN
ELSEBETH STEENTOFT
LENE VASEGAARD

ORKESTER

Helge Gramstrup orgel – *Bjørn Christensen* trompet – *Poul Ehlers* bas – *Bent Johnsen* trommer – *Mogens Hansen* saxofon og fløjte – *Johnny Rasmussen* trombone

Regi og lydteknik *Niels Petersen* Belysningsmester *Carl E. Andreasen* – Rekvisitor *Frode Sørensen* – Suffli *Birgit Aidt* Repetitor *Peter Bech* Teaterforlag *Arvid Englund* Stockholm.

Jeg danser klippen i stykker
jeg synger loven ihjel

Hos os er der ingen racegrænser der skiller
Forskellene er udelukkende af social natur

PORTUGAL I AFRIKA

»Angola blev opdaget 1484 af Diego Cão, og siden den Tid, med Undtagelse af en kort periode fra 1640–48 hvor Hollænderne forsøgte at drive dem ud have Portugiserne været i uforstyrret Besiddelse af Landet, uden det dog kan siges, at de i den lange Tid have gjort meget for at udvikle Landets naturlige Hjælpkilder eller for at forbedre Befolkningens Kaar.«

Salmonsens Leksikon 1893

»Det er ikke kun Portugal, der angribes gennem krigen i Angola, men hele den vestlige verdens stilling ikke bare militært.«

Dr Salazar f. 1889 – Portugals diktator
siden 1932 i 1963

»Forretninger er altid friere end politik, ja, endda friere end følelser.«

Dr Salazar i 1966

Portugiserne og spanierne førte an, da europæere i slutningen af 1400-tallet begyndte at se sig om i verden, opdage Amerika, rejse rundt om jorden og grundlægge kolonier til gavn og velstand for moderlandet. Da Filip II af Spanien i 1580 også blev konge af Portugal, havde han rådighed over et af de største kolonier der er set i verdenshistorien. I hvert fald på papiret eller landkortet Sydamerika incl. det portugisiske Brasilien) Mellem-Amerika til langt op i det nuværende Californien, det nuværende Indonesien, de øst-indiske øer Java, Sumatra etc. der senere tilfaldt Holland, en af de nye store kolonimagter ved siden af England, plus diverse større og mindre handelsstationer i For-Indien og ved Kinas kyst. Hertil kom så Portugals besiddelser i Afrika, især i Angola og Mozambique.

De fleste europæiske kolonimagter der jo endda er kommet betydeligt senere til – har nu mere eller mindre planmæssigt afviklet langt størstedelen af deres kolonivælde. Særligt efter anden verdenskrig er denne udvikling imod selvstyre gået meget stærkt, uden dog altid at have været lige velforberedt. Engländerne er nok sluppet bedst fra denne afvikling, mens andre lande som Frankrig, Holland og Belgien har tøvet for længe, ført forgæves krige for at bevare

fortsættes side 13

AARHUS TEATER

SPILLER PÅ

»STORE SCENE«

For første gang i Aarhus – for anden gang i Danmark ! kan et teater opføre Shakespeare's snart 400 år gamle levende, glødende, skinsygedrama *Othello*, fordi Aarhus Teater råder over en kunstner til den enormt krævende rolle.

Earle Hyman kommer til os fra New York med 500 *Othello*- opførelser bag sig, – på amerikansk og på norsk. Her spiller han rollen på sit smukke, rene rigsnorske.

Earle Hyman's gæstespil er kommet i stand i samarbejde med Odense Teater og Det danske Teater hvor han senere skal spille rollen i samspil med Aarhus Teaters anden gæst, Henning Palner i Jago's store rolle iscenesat af den festlige norske instruktør Ellen Iseliær som skabte den første norske Hyman-Othello-forestilling for 3 år siden i Bergen, – ligesom her i Aarhus i Per Fjeld's scenografi. I rigt tal er teatrets egne kunstnere på scenen.

Det er en stor og sjælden oplevelse, Aarhus Teater her kan byde sit publikum.

Earle Hyman
som »Othello«.

Fortsat fra side 11

det bestående uden held og har tabt både store land-områder og deres befolknings tillid.

I dag står Portugal som den absolut største europæiske kolonimagt i gammeldags forstand med 7 større eller mindre oversøiske territorier hvoraf Mozambique og Angola udgør langt den største del. Hvor meget Portugal end hævder at der siden 1951 ikke mere er tale om kolonier men om regulære portugisiske provinser bliver der alligevel tale om underudviklede »provinser« med en analfabetisme på ca. 95 % et næsten uudbygget skolevæsen den første student i Mozambique dimitteredes i 1960, og man har nu i alt 15 afrikanske studenter af en befolkning på ca. 12.000.000 indbyggere en uhyggeligt indskrænket valgret, hvor kun ca. 1 % af befolkningen er stemmeberettigede fordi de ikke tjener nok!

Kort sagt lande, der lever ned til portugisernes snart 400-årige drøm om at være herrefolk over regulære slaver og andre undertrykte mennesker

En drøm, som andre europæiske folkeslag efter portugisernes eksempel i 1400-tallet har søgt at leve op til med katastrofale følger Endnu klammer man sig i Angola's og Mozambique's sydlige nabostat Sydafrika til disse tankegange, der ligger helt på linie med de

Kort over Angola med diamant-, jern- og olieområder

mest racediskriminerende i f. eks. nazismen. »Den sydafrikanske Union« og Ian Smith's Rhodesia er da også rede til at hjælpe Portugal efter evne i den nuværende situation.

Som portugiserne var pionerer i den moderne europæiske kolonihistorie, blev de også pionerer for den »hvide mands« handel med såkaldt »sort elfenben«. – Allerede i 1434 solgtes de første negerslaver i Lissabon. Senere blev handelen med negerslaver fra Angola til Brasilien en blomstrende forretning, længe før man begyndte at indføre negerslaver til Nordamerika.

Det er tankevækkende, at netop den tidligere portugisiske koloni Brasilien selvstændig 1822 var blandt de sidste til at frigive negerslaverne i Amerika. Det skete først i 1888 – 50 år senere end i de engelske kolonier og 40 år senere end danskerne og svenskerne i Vest-Indien og 30 år senere end det regulære slaveri ophævedes i de resterende portugisiske koloniområder i 1858 – dog blev denne frigivelse først helt fuldbyrdet så sent som i 1875. Men der er jo andre måder at holde folk nede på end netop slaveri. Manglende uddannelsesmuligheder indskrænket stemmeret – er årsindtægten under en vis sum, har man ingen stemmeret – konsekvent underbetaling af

arbejdsydelser – en europæer får 5 gange så meget i løn for samme arbejde – og endelig et godt politi – mindst 10.000 mennesker i Angola sidder nu fængslet af politiske årsager – mens op imod en halv million er flygtet, især til Congo – er det portugisiske regimes alt for velkendte politik i sine »oversøiske provinser«.

Siden 1961 har en mere eller mindre vellykket befrielseskrig raset i Angola og siden 1964 i Mozambique. Foreløbig har oprøret i Angola krævet mindst 2.000 portugiseres og 30.000 angoleseres liv. Samtidig bør det noteres, at Portugal – vor allierede i NATO – i dag har den største stående hær i Afrika i sit desperate forsøg på at holde udviklingen i skak i sine »provinser«! Tallet opgives til op imod 150.000 mand, så alene af den grund er Portugal en dårlig NATO-partner hvis det skulle gå galt på det europæiske kontinent.

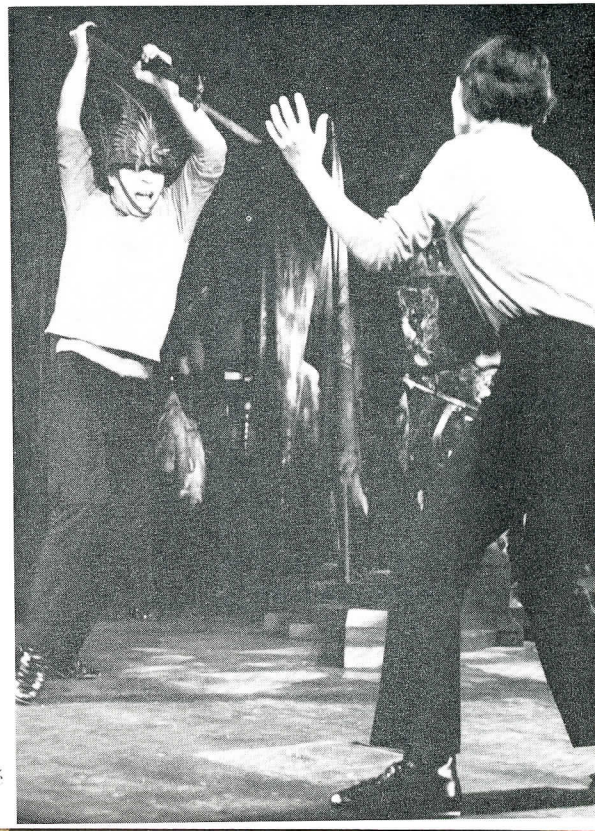
De første skal åbenbart blive de sidste. Portugiserne førte an, da der skulle anlægges kolonier sælges slaver og udbyttes med en »følelsesløs forretningspolitik« à la dr Salazar det portugisiske finansgeni, det store fugleskræmsel med 400-årige pjalter.

Chr Ludvigsen

For 500 år siden kom med sin flåde
Diego Cão.

Det er ikke længere den gamle idyl
men det er den propagandas skyld.

Ainé

SABULAS VISE

Et lille digt om en ung angolesers skæbne som provinsbo i det portugisiske imperium, hvor »de andre«

bestemmer om man pludselig skal *eksileres* til f. eks. São Tomé, en lille portugisisk ø udfør den afrikanske kyst, 5–600 km nord for Angola.

Digteren Mário de Andrade f. 1927 er nu bosat i Paris og var en af lederne i den angolesiske oprørsbevægelse.

Den yngste dreng vi havde
sendte de til São Tomé
Han havde ingen papirer
Aiué!

De ragede ham skaldet.
Binde ham kunne de ikke,
Aiué!
De sendte ham til São Tomé.

– Mor han skal komme igen.
Det må blive bedre tider
Aiué!
De sendte ham til São Tomé.

Vor yngste søn kunne bare græde.
Mor blev vanvittig,
Aiué!
De sendte ham til São Tomé.

Vor yngste søn tænker på os,
på sit land, på sit hjem.
Men han tvinges til at arbejde.
Overalt går folk på vagt.

Vor yngste søn kom aldrig igen.
Døden hentede ham hjem,
Aiué!
Derovre i São Tomé.

Vor yngste søn forsvandt.
En skibsluge, han var væk,
Aiué!
De sendte ham til São Tomé.

(Digtet er lånt fra Per Wästbergs antologi »Afrika
berätter«. Cavefors, Malmö 1961

ARMUS TEATERS
STUDIO

